

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. γ. 3.—
Ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν 15
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἑρμοῦ—264

Ἐπίσκεψις εἰς χαρτοποιεῖον ἔδωκε τὴν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἐξῆς σειρὰν σκέψεων. Τὸ χαρτίον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τὸ τόσῳ χρήσιμον εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸ μέρος ἐνθα ἀποταμιεύονται πᾶσαι αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι, τὸ ὄργανον πασῶν τῶν κυβερνήσεων, ὁ μεσίτης οὗτος τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συναλλαγῆς, ἡ δευτέρα αὕτη μνήμη τοῦ ἀνθρώπου — προέρχεται ἐξ εὐτελῶν ῥακῶν. Ὁ ῥακοςυλλέκτης διέρχεται τὰς ὁδοὺς σύρων τὸ ἀμάξιον αὐτοῦ διὰ πόλεων καὶ χωρίων, καὶ φθάνων ἐκεῖ συλλέγει πᾶν παλαιὸν καὶ ἄχρηστον ῥάκος. Μετὰ τὴν συλλογὴν τὰ φέρει εἰς τὸ κατάστημα ἐκεῖ δὲ διαλέγονται, πλύνονται, ἀλήθωνται καὶ κατασκευάζονται εἰς σχῆμα, ὥστε δύνανται νὰ τολμήσωσι νὰ ἐμφανισθῶσιν ἀσυστόλως ἐνώπιον μοναρχῶν καὶ ἡγεμόνων. Τοῦτο ἐνθυμίζει τὴν ἀνάστασιν τοῦ σώματος· ὅταν ἐγκαταλειφθῇ ὑπὸ τῆς ψυχῆς οὐδὲν ἕτερον γίνεται ἢ ἀντικείμενον βορᾶς σκωλήκων, μεταβαλλόμενον εἰς κόνιν καὶ τέφραν. Ἄλλ' ἐὰν ἡ τέχνη καὶ ἐπινοια τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ παραγάγῃ τόσον καθαρὸν καὶ λευκὸν καυασκεύασμα ὡς εἶναι τὸ χαρτίον ἐκ ῥυπαρῶν ῥακῶν, τί δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Θεὸν, διὰ τῆς παντοδυναμίας αὐτοῦ νὰ ἐγείρῃ τοὺς νεκροὺς ἐκ τοῦ ταπεινοῦ καὶ κατεστραμμένου αὐτῶν σώματος;

Ἡ ΔΙΘΟΣ ΤΗΣ ΡΟΖΕΤΤΑΣ

Πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν ἴσως ἀγνοοῦσι τίς ἐστὶν ἡ λίθος τῆς Ροζέττας. Ὅλιγα τινα περὶ ταύτης γράφομεν σήμερον ἐν τῇ «Ἀθηναίδι» πεποιθότες ὅτι παρέχομεν ἐνδιαφέρον ἀνάγνωσμα τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν.

Ἡ τέχνη τῆς γραφῆς ἦτο ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων γνωστὴ τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ εἶχον οὗτοι βιβλία πρὸ πολλῶν ἄλλων ἐθνῶν. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρὸς γραφὴν ἐργαλείων εὐρεθέντων ἐπὶ μνημείων ὑποτιθεμένων ὡς ἐχόντων τὴν ὑπαρξίν καὶ πρὸ αὐτῆς τῆς γεννήσεως τοῦ Μωϋσέως. Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ἀκμάσας πρὸ δεκαεπτὰ ἑκατονταετηρίδων, ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ὑπῆρχον ἔτι τεσσαράκοντα δύο ἱεραὶ βιβλίοι τῶν Αἰγυπτίων. Πᾶσαι ἦσαν γεγραμμέναι κατὰ τοὺς ἀρχαίους τῶν Αἰγυπτίων χαρακτῆρας τοὺς ὁποίους καλοῦμεν ἱερογλυφικούς, καὶ πολλοὶ τῶν ὁποίων ἀπώλοντο. Ἐνῶ ὁ τρόπος τῆς ἀναγνώσεως τῶν παραδόξων τούτων χαρακτῆρων ἐντελῶς ἐλησημονήθη, εἰς τρόπον ὥστε τὰ ὀλίγα τεμάχια τὰ ὁποῖα ἀπέμεινον ἐφαίνοντο μικρᾶς ἀξίας.

Τὸ αὐτὸ συνέβαινε καὶ μετὰ τὰς ἐπιγραφὰς ἐπὶ τῶν μνημείων καὶ τάφων καὶ φερέτρων—οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀναγνώσῃ ταύτας ἢ νὰ εἰπῇ τι περὶ τῆς ἱστορίας αὐτῶν· οὐδὲ νὰ ἀποφανθῇ ἐὰν τὰ ἱερογλυφικὰ ἦσαν ἀπλᾶ σύμβολα θρησκείας καὶ μυθολογίας, ἢ ἦσαν πραγματικὴ γραπτὴ γλῶσσα ἐφηρμοσμένη ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ καθημερινοῦ βίου. Οἱ σοφοὶ τῆς Εὐρώπης εὗρισκοντο ἀπέναντι τοῦ προβλήματος τούτου ἐπὶ διακόσια ἢ τριακόσια ἔτη, προσπαθοῦντες νὰ εὕρωσι τὸν τρόπον τῆς ἀναγνώσεως τῶν θαιμασιῶν τούτων ἱερογλυφικῶν. Ἐπὶ τέλους Γάλλος τις ὀνόματι Quatremère, εὗρεν ὅτι ἡ Κοπτικὴ ἦτον ἡ γλῶσσα τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, ἀλλὰ τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα ἐσώθησαν μέχρι τῶν χρόνων ἡμῶν ἦσαν τὸ πλεῖστον γεγραμμένα μετὰ ἑλληνικοὺς χαρακτῆρας, τῇ προσθήκῃ ἑπτὰ ἐτέρων ἐκ τῆς δημοτικῆς ἢ κοινῆς γλώσσης τῆς χώρας. Τοῦτο ὅμως ἦτον ἐν βῆμα πρὸς τὴν ἐκμάθησιν τῆς διαγνώσεως τῆς μυστηριώδους γραφῆς ἐπὶ τῶν τάφων καὶ μνημείων, ἢ δὲ περιβόητος ἐκστρατεία τοῦ Ναπολέοντος εἰς Αἴγυπτον προσέθηκε καὶ ἕτερον βῆμα. Οἱ λόγοι αἱ συνοδεύοντες τὸν στρα-

τόν, έφερον επανελθόντες ακριβή αντίγραφα εκ των Αιγυπτιακών μνημείων· μετά τούτο δέ, ή χώρα ήνεφύθη εις την έρευναν των πεπαιδευμένων, και τὰ διάφορα μουσεια τής Ευρώπης ήρξαντο πλουτιζόμενα εκ των λαφύρων των από των όγθών του Νείλου λαμβανόμενων. Είτα, μετά ζήλου και έλπίδος, οι λόγοι κατατέγοντο εις τὸ έργον τής διαγνώσεως των παραδόξων και μυστηριωδών τούτων συμβόλων. Άλλά και μεθ' όλα ταύτα ή κλειδί έλειπεν έτι. Έάν κατορθώονεν να έχωσι αυθεντικήν μετάφρασιν μιάς μόνης των Αιγυπτίων επιγραφής εις οιαυδήποτε γλώσσαν γνωστήν τοις νεωτέροις λογίοις θά ήδύναντο εξ αναλογίας να εξακολουθήσωσι την αναδίφησην των λοιπών. Τούτο ακριβώς κατορθώθη διά τής λίθου τής Ροζέττας.

Τόν Αύγουστον του 1799 ο κ. Bouchard, γάλλος αξιωματικός του πυροβολικού, ανασκάπτων τὰ θεμέλια ενός προμαχώνος εν Ροζέττα, κειμένη επί των έκβολών του άριστερου κλάδου του Νείλου, εύρε την λίθον ταύτην. Φέρει επιγραφάς διαφόρων χαρακτήρων, άνηκουσών, ως απέδειχθη εις τρεις διαφόρους γλώσσας. Η αυτή επιγραφή έγγραφη τρεις, ήτοι με αρχαία ιερογλυφικά, με δημοτικούς χαρακτήρας και τελευταίον με Έλληνικούς.

Η λίθος αυτη ήτις νυν θεωρείται ως ανεκτίμητον κειμήλιον φυλλάσσεται εν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ εἶναι δέ εκ μελανος σημιτικού βασάλτου. Έχει μήκος τεσσάρων ποδῶν και πλάτος τριῶν, έχει την μίαν γωνίαν αποκεκομμένην, ώστε ουδεμία των επιγραφῶν εἶναι άκεραία, τὸ μέγιστον μέρος όμως διατηρείται. Οι λόγοι εἶδον άμέσως την μεγάλην αὐτῆς σημασίαν ως κλειδὸς πρὸς ἀνάγνωσιν των ιερογλυφικῶν, ή δὲ Αρχαιολογική Έταιρία του Λονδίνου ενήργησε την αντιγραφὴν των επιγραφῶν τούτων, αντίγραφα των οποίων εκυκλοφόρησαν μεταξύ των πεπαιδευμένων τής Ευρώπης. Η προσοχή αὐτῶν εστράφη, αναγκαιώς, πρώτον εις τὸ έλληνικὸν κείμενον, εύρήθη δὲ ως εκφάζον ἀναγνώρισιν των βασιλείων τιμῶν των άπονεμηθεισῶν τῷ Πτολεμαίῳ τῷ Έπιφανεί ὑπὸ των Αἰγυπτίων Ιερέων συνελθόντων εν Μέμφιδι· ή δὲ συμπεραίνουσα πρότασις έλεγεν ὅπως ή απόφασις χαραχθῆ επί πλακῶς εκ σκληρῆς λίθου τριχῶς — εν ιερογλυφικοῖς, δημοτικοῖς ή συνθεσι χαρακτῆρσι τής χώρας και έλληνιστί. Οὕτω δὲ διά τής κλειδὸς ταύτης, μετά συντονωτάτην μελέτην αἱ επιγραφαι επί των αρχαίων εκείνων τάφων και μνημείων κατέστησαν καταληπταί, νυν δὲ ήμεῖς δυνάμεθα να μανθάνωμεν τὰ ὀνόματα, τὰς εποχάς, την κατάστασιν, συχνάκις δὲ και την ιστορίαν των αρχαίων μωμμίων αἰτινες από του τάφου αὐτῶν ἀνασφρόμεναι τίθενται ενῶπιον ήμῶν μετά παρέλευσιν χιλιάδων ετών.

Τούτο κατορθώθη διά τής λίθου τής Ροζέττας μεγάλη θέν ή άπονεμομένη εις αὐτήν αξία· οι σοφοί έχάρησαν επί τῇ ανακαλύψει αὐτῆς και κατέγιναν επί αὐτῆς επί πολὺν χρόνον.

Η Μωαβίτις λίθος, έτερον διάσημον μνημειον των

αρχαίων χρόνων, άνευρέθη κατά τὸ έτος 1868, ὑπὸ του κ. Klein, ιεραποστόλου περιηγουμένου την χώραν των Μωαβίων. Ητον αυτη παχεια πλάξ εκ βασάλτου έχουσα τριῶν ποδῶν και πέντε δακτύλων ύψος και ενὸς ποδὸς και εννέα δακτύλων πλάτος. Η επ' αὐτῆς επιγραφή εἶναι ή αρχαιότερα ὑπάρχουσα γραφή εν αλφαβητικοῖς χαρακτῆρσιν, διότι χρονολογείται από τὰ εννεακόσια περίπου έτη πρὸ Χριστου. Αναφέρει τὰς πράξεις του Μεσα, βασιλέως του Μωαβ, κατά τὰς ήμέρας του Ισραηλίτου προφήτου Έλισσα και του Ιεχωράμ και Ιεχοσαφάτ βασιλέων του Ιουδα και Ισραήλ.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'. — ΦΥΤΑ

ΚΕΦ. ΙΖ'.

Πλειότερα περι των φύλλων και χυμὸς εν αὐτοῖς.

Τὰ φύλλα εἰσι τοσοῦτον κοινὰ πράγματα ὥστε δὲν εξετάζομεν πόσον εἰσιν ὠραία· αλλά εν λάβωμεν τὸ κοινότερον τούτων και τὸ θεωρήσωμεν θά ἴδωμεν την ὠραίαν αὐτοῦ κατασκευήν. Διά του φύλλου διήκουσι γραμμαι αἰτινες αποτελοῦσι τὰς πλευράς αὐτοῦ δι' ὧν ὁ ιστὸς στηρίζεται, ως τὸ αλεξιβροχον έχει τὰ εφ' ὧν εκτείνεται ζύλα. Αἱ πλευραι αὐται διδουσι δύναμιν εις αὐτήν διότι άνευ τούτων τὸ φύλλον θά εφαινετο ὡς μαρανθῆν· δι' αὐτῶν γίνεται στερεόν. Ἰδετε τὸ φύλλον τής λεμονέας και πορτογαλέας. Εν αὐτῷ διήκει ισχυρὰ πλευρὰ εν τῷ μέσῳ· αλλά μικρότεραι εκ τής κεντρικῆς ταύτης πλευρᾶς δὲν εκφύονται διότι τὸ φύλλον εἶναι τὸσφ ισχυρόν ὥστε δὲν έχει ἀνάγκην τούτων· έτερα ασθενέστερα φύλλα έχουσι στηρίγματα διά πλειοτέρων πλευρῶν.

Άλλά τί καθιστᾶ τὰ φύλλα τὸσφ ισχυρὰ και στερεά. Θεωρήτατε τὸ μέγα φύλλον τής άμπέλου επί του κλήματος. Έάν ὁ άνεμος πνεύση δυσκόλως κάμπτει, αλλά διατελεῖ εκτεινόμενον και αντέχει. Άλλά κόψατε τὸ φύλλον και ἴδετε τί συμβαίνει. Εν βραχεῖ χρόνῳ μαραίνεται· εν τὸ κρατήσητε εκ του στελέχους άμέσως αρχίζει να καταπίπτη. Έχει ὅλας τὰς πλευράς του άλλ' αὐται ἀπόλωσαν την ισχύν των· πῶς δὲ τούτο συνέβη; Άμέσως λέγομεν.

Όταν ἀπεκόψατε τὸ φύλλον, ὁ χυμὸς δὲν ήδύνατο πλέον να εισέλθῃ εις τὸ φύλλον, ακριβῶς ὅπως ὕδωρ δὲν δύναται να εισέλθῃ εις την οικίαν όταν ὁ σωλὴν ἀποκοπῆ· ὁ χυμὸς εισέρχεται εις ὅλα τὰ μέρη του φύλλου από του καυλου διά των πλευρῶν. Αἱ πλευραι ὡς και τὸ στέλεχος έχουσι μικροὺς λεπτοὺς σωλῆνας διά να ρέη τὸ ὕγρον δι' αὐτῶν. Έάν, ὅθεν, αἱ πλευραι δὲν εἶναι πλήρεις εκ του χυμοῦ δὲν εἶναι στερεαι, άλλ' εὐκόλως κάμπτουσιν. Όταν αἱ πλευραι αὐται και τὸ δι' αὐτῶν διήκον δικτυωτὸν σκεῦασμα δὲν εἶναι πλήρη χυμοῦ, τὸ φύλλον μαρὰ ενεταί.

Άλλ' όταν ἀποκόψωμεν τὸ φύλλον, τούτο εἶναι πλήρες χυμοῦ· πῶς λοιπὸν ὁ χυμὸς αὐτὸς εκχύνεται και ἐπέρχεται ὁ μαρasmus; Δὲν εκχύνεται εκ του

στελέχους· εν αὐτὸ συνέβαινε θά τὸ εβλέπομεν εκστάζον ενῶ κρατοῦμεν τὸ φύλλον. Πόθεν λοιπὸν εξέρχεται; Τούτο άμέσως εξηγοῦμεν. Ὑπάρχουσι μικραι ὀπαι ή πόροι, επί παντὸς του φύλλου εξηλωμένοι. Εἰσι τοσοῦτω μικροὶ ὥστε δὲν δύναμεθα να τοὺς ἴδωμεν άνευ ισχυροῦ μικροσκοπίου. Τὸ ὕδατῶδες μέρος του χυμοῦ φεύγει διά του αέρος εκ των πόρων τούτων.

Ίκανή εἶναι ή διά των φύλλων εξερχόμενη ὕγρασία. Τούτο τὸ βλέπει τις εν θέρῃ δέμα φύλλον ὑπὸ ὕελινον άγγειον οἶον ποτήριον· μετά τινά χρόνον θά ἴδετε την ὕγρασίαν εν σταγῶσιν εντὸς τής ὕελου. Τὸ ὕγρον τούτο εἶναι τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον εξέρχεται διά των πόρων του φύλλου.

Ὑπάρχει φυτὸν του ὁποῖου τὸ φύλλον έχει τὸ σχῆμα ποτηρίου. Έάν παρατηρήσητε τὸ φύλλον τούτο θέλετε ἰδεῖ ὅτι τὸ ὕγρον μὴ δυνάμενον εξερχόμενον των πόρων να φύγῃ διά του αέρος, μένει εντὸς και πληροῖ τὸ φύλλον.

Τώρα εννοεῖτε διατί τὸ φύλλον δὲν μαραίνεται άμέσως διότι ὁ χυμὸς διατελεῖ έτι εν αὐτῷ· άλλ' εν μείνη ὀλίγον χρόνον τὸ ὕδατῶδες μέρος του χυμοῦ εξέρχεται έτερος δὲ νέος χυμὸς δὲν εισέρχεται διά του στελέχους, τὸ φύλλον έπομένως μαραίνεται.

Δυνάμεθα να ἀποτρέψωμεν τὸν μαρasmus από φύλλου τινος εν θέρῳμεν τὸ στέλεχος αὐτοῦ εντὸς ὕδατος. Όταν οὕτω πράξωμεν τὸ ὕδωρ άνέρχεται διά των μικρῶν σωλῆνων, αντικαθιστῶν τὸ ὕδωρ τὸ εξερχόμενον διά των πόρων του φύλλου.

Όταν θέρῳμεν ἄνθη εν τῷ ὕδατι, βλέπομεν ὅτι τὸ ὕδωρ ὀλιγοστεύει την έπομένην ήμέραν· τούτο δὲ διότι ικανὸν μέρος αὐτοῦ άνέρχεται διά του στελέχους εις τὰ φύλλα και τὰ ἄνθη.

Γινώσκουμεν ὅτι όταν έχωμεν φυτὸν εντὸς άγγείου πλήρους χύματος, τὸ χῶμα ξηραίνεται μετά μίαν ή δύο ήμέρας. Τούτο συμβαίνει πρὸ πάντων διότι τὸ ὕδωρ εντὸς του χύματος απομυζᾶται ὑπὸ τής ρίζης και άνέρχεται διά του φυτοῦ, και εξέρχεται διά των πόρων των φύλλων και ανθέων. Μέρος του ὕδατος άνέρχεται άμέσως εκ του χύματος, εις τὸν αέρα αλλά τὸ πλειστον φεύγει διά του φυτοῦ.

Δὲν δύναμεθα να ἴδωμεν τὸ διά των φύλλων και ανθέων εξερχόμενον ὕδωρ εις τὸν αέρα. Ὑπάρχει ικανή ποσότης ὕδατος εις τὸν αέρα τὸ ὁποῖον δὲν δύναμεθα να ἴδωμεν. Βλέπομεν τούτο όμως δι' άλλου τρόπου, επί τής ὕελου· αλλά περι τούτου θέλει γίνει λόγος άλλαχού. Τὰ φύλλα δυνάμεθα να εἰπωμεν ὅτι αποπνεύουσιν ὕγρασίαν εις τὸν αέρα ἀδιαλείπτως

Η ὕγρασία ή αποπνεομένη εκ των φύλλων καθίστησι τὸν αέρα μαγικόν, ενῶ ή ευωδία των ανθέων διαχύνει άρωμα. Έκαστον φύλλον χωριστὰ ὀλίγον παρέχει ὕδωρ, έπομένως ὀλίγην παρέχει την ὠφέλιαν· αλλά τσαῦτα ὑπάρχουσι φύλλα ὥστε μεγάλη ποσότης ὕδατος εξέρχεται δι' αὐτῶν.

Έκείνοι οἰτινες επιθυμοῦσι να πράττωσι τὸ καλὸν εν τῷ κόσμῳ ἄς λάβωσι μάθημα εκ των φύλλων.

Μεγα καλὸν δύναται να γίνῃ όταν πλειστοι πράττωσιν εκαστος ὀλίγον. Ἄς σκεφθῶσι τούτο εκείνοι οἰτινες μόνον ὀλίγον καλὸν δύναται να πράξωσιν· ἄς πράττωσι καθ' εκάστην ὅτι εν δύναται, ὡς εκαστον φύλλον ποιεί. Οι μεγάλοι άνδρες, οι προκαλοῦντες τὸν θαυμασμὸν του κόσμου, δύναται να πράττωσι μεγάλα αγαθὰ· αλλά ποτε δὲν δύναται να πράξωσι ὅσον γίνεταί παρά πολλῶν ὧν εκαστος ὀλίγον πράττει ἀθουρύβως. Έκαστος παῖς, ποιῶν μικρὰ τινά καλὰ πράγματα, δύναται ὡς τὸ μικρὸν φύλλον, να πράξῃ τὸ μέρος του εις τὸ αγαθὸν τὸ ὁποῖον γίνεταί εν τῷ κόσμῳ. Και εν πολὺ εκ του αγαθοῦ τὸ ὁποῖον επιτελεῖ δὲν παρατηρεῖται παρ' άλλων, ὁ Θεὸς βλέπει αὐτὸ ὀλόκληρον, ακριβῶς ὡς βλέπει τὸ ὕγρον τὸ ὁποῖον εκαστον μικρὸν φύλλον εκπέμπει.

Αναφέρεται περι ενὸς αυτοκράτορος τής Κίνας ὅτι εἰδοποιηθῆς ὅτι οι έχθροὶ αὐτοῦ ἐκίνησαν επανάστασιν εις μίαν των απομεμακρυσμένων επαρχιῶν, εἶπεν εις τοὺς αξιωματικούς του «Ἐλθετε και ακολουθήσατέ με, και θέλω ταχέως τοὺς καταστρέψω.» Ἐξήλθε λοιπὸν και οι αντάρται υπετάγησαν άμα προσήγγισεν. Πάντες λοιπὸν ενόμισαν ὅτι ήθελε εκδικηθῆ άλλ' εξεπλάγησαν ἰδόντες ὅτι μετεχειρίσθη τοὺς αἰχμαλώτους μετά μεγίστης επεικειας.

«Πῶς», άνεκραξεν ὁ πρωθυπουργὸς του, αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος καθ' ὃν εκπληροῖς την ὑπόσχεσιν σου; Ὁ βασιλικὸς σου λόγος ἐδόθη ὅτι οι έχθροὶ σου θά κατεστρέφοντο, και ἰδοὺ εσυγχώρησας αὐτοὺς, και πρὸς τούτοις πρᾶξῃς μέχρι θωπειῶν.»

«Ὑπεσχῆθην», απήντησεν ὁ αυτοκράτωρ, ανα καταστρέψω τοὺς έχθρούς μου. Ἐξεπλήρωσα τὸν λόγόν μου, διότι ἰδοὺ δὲν εἶναι πλέον ἐχθροί, τοὺς εκαν μα φίλους.»

Ὁ Κροῖσος ὁ βασιλεὺς τής Λυδίας ὅστις ὑπερηφάνευετο ενεκα τής ισχύος και πλοῦτου, ενεδύθη ήμέραν τινά με την μεγαλειτέραν λαμπρότητα και καθεσθεις επί του θρόνου του, εδεικνυε αὐτὸν εις τὸν Έλληνα φιλόσοφον Σόλωνα, λέγων ὅτι περικλείει εν εαυτῷ καθ' οὐσίαν πᾶσαν κοσμικὴν δόξαν.

«Εἶδατε ποτέ», εἶπεν εις τὸν Έλληνα φιλόσοφον, αὐψηλότερον θέαμα.»

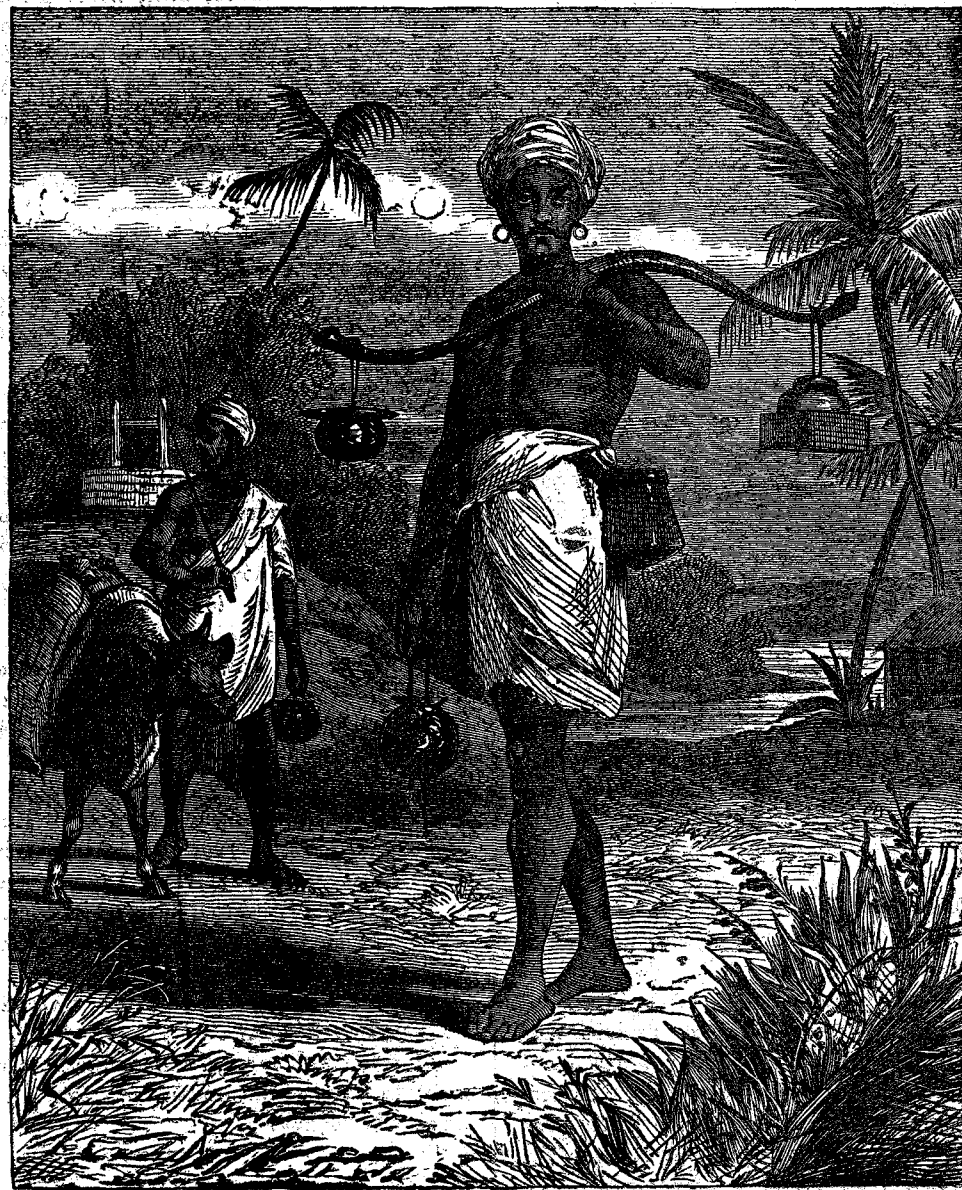
«Ναι», εἶπεν οὗτος, «Οἱ φασιανοὶ των αγρών, ὁ ταῶς εν ταῖς αὐλαῖς ήμῶν, ὑπερέχει κατά πολὺ σὲ κατά την δόξαν.»

ΚΕΥΛΑΝ

Μεγάλη νῆσος του Ἰνδικου εις την μεσημβρινήν άκρην του Ἰνδοσταν εφ' ἧς ὑποθετε τὸν πρώτον άνθρωπον και τὸν πρώτον παράδεισον ή Ἰνδική μυθολογία, εν και νῆσος ή Κεϋλάνη εἶναι σχεδὸν ακατοίκητος εκτὸς των μεγάλων πόλεων ενεκα τής πλυθῆος των αγρίων ζῶων, ελεφάντων, πύργων, υαινῶν πιθήκων και ὄφρων παντὸς εἶδους.

Οι κάτοικοι τῆς χώρας διαιροῦνται εἰς δεκαεννέα τάξεις ὧν ἡ κατωτέρα εἶναι ἐν καταστάσει τελείᾳ βαρβαρότητος πλὴν καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν τῷ πολιτισμῷ δὲν ἔχουσι μεγάλας ἀξιώσεις προόδου ἀν καὶ, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἐρειπίων ἄλλοτε οὗτος ἦν ἐν τῇ νήσῳ. Ἄπειροι δεξαμεναὶ ὑδάτων ὧν μία μετρᾷ τριῶν λευγῶν μῆκος πρὸς τριακοσίων ποδῶν πλάτος ἐκτισμένη διὰ τετραγώνων κλιονικῶν λίθων ἐχρησι-

ἡ ἀλιεῖα τῶν κρηγαριτῶν ἧτις ἀποφέρει τὴν κυριώτεραν τῆς νήσου πρόσοδον. Εὐρίσκουσιν αὐτὰ ἐντὸς κογχίλης ὀστράκου ζώντος ἐν ἀρθονίᾳ εἰς τὰ παράλια ἐκεῖνα. Ἀλλὰ καὶ οἱ κρηγαρίαὶ πολλὰ θύματα ποιοῦνται κατ' ἔτος ἐκ τῶν δυστυχῶν τούτων ἀλιέων.

Κάτοικοι τῆς Κεῦλάν.

μευον ὡς ἀποθῆκαι ὑδάτων διὰ τὴν ἀνομβρίαν. Πρὸς τούτοις ὑπάρχουσιν ἐν αὐτοῖς διάφοροι τρόποι διανομῆς πρὸς ποτισμὸν τῶν ἀγρῶν τοῦ ἀριζίου· ὄλαι δὲ εἶναι κεκοσμημένοι δι' ἐλεφαντοκεφαλῶν ἢ κεφαλῶν λιθίνων ἄλλων ζώων.

Πρὸ πάντων εἰς τὰ παράλια τῆς νήσου ἐνεργεῖται

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

Ἡ Παλαιστίνη ἡ χώρα ἐν ἣ ἡ πρό πάντων ἠκμασεν ὁ Ἰουδαϊσμός εὐρίσκεται σήμερον, ἀφ' οὗ περιῆλθε διαδοχικῶς εἰς χεῖρας πολλῶν φυλῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ὀθωμανῶν. Αἱ ἀρχαῖαι ὁμῶς παραδόσεις

ΠΑΙΔΙΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

[Συνέχεια καὶ τέλος].

Κυβεία. — Τοῦτο τὸ παιγνίδιον ἦτο γενικώτατον καὶ κοινότατον ὡς τὴν σήμερον τὰ χαρτὰ. Ἐπαίζετο δὲ διαφοροτρόπως πρὸς διασκέδασιν καὶ με-

παρὰ τοῖς ἀπομύνουσιν Ἰουδαίοις οὐδόλως ἢ ἐλάχιστον ἠλλοιώθησαν καὶ ἡ πρόσοδος δὲν εὗρεν ὁμαλὴν ὁδὸν ὅπως προχωρήσῃ καὶ ἐν τούτῳλάχιστον βῆμα ἐν τῇ χώρᾳ ἐκεῖνῃ.

Ἡ Βηθλεεμ καὶ Ναζαρετ δύο πόλεις ὑπάρξασαι πρὸ δύο χιλιάδων περίπου ἐτῶν καὶ γνωστόταται ἐν

Κάτοικοι Παλαιστίνης.

τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Χριστιανισμοῦ εὐρίσκονται σήμερον ἐν τῇ αὐτῇ ἐν ἣ καὶ τότε καταστάσει· τὰ αὐτὰ ἐπιτεῖχη περιβάλλουσι τὴν πόλιν καὶ ἡ εἰκὼν μας παρέχει δείγμα καὶ τῆς ἐν τῇ ἐνδυμασίᾳ στασιμότητος τῶν κατοίκων αὐτῶν.

χρήματα. Οἱ βόλοι ἦσαν ὑπὲρ τοὺς 40, εἶχον δὲ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν μετὰ χαρτὰ, καθὼς εἰς αὐτὰ εἶναι ὁ βασιλεὺς, ἡ γυνή, ὁ ἄσος κτλ., οὕτω καὶ εἰς τοὺς κύβους ἦτο ὁ Μίδας, ὁ Κίβων κτλ.

Μυῖα χαλκή. — Σώζεται καὶ τοῦτο τὸ παι-

γνίδιον ολόκληρον, τὸ ὅποιον παίζουσι τὰ παιδιά δέοντα μὲ ταινίαν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνου, εἰς τὸν ὅποιον ἔπεσεν ὁ κλῆρος· τοῦτο δὲ τὸ παιδίον τρέχον προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ ἄλλο διὰ νὰ τὸ καταστήσῃ εἰς τὸν τόπον του· τὰ δὲ ἄλλα κτυποῦσιν ἢ κνίζουσιν αὐτό.

Οὐρανία. — Ἦτον ὁμοία μὲ τὴν Ἀπόρραξιν διέφερε δὲ κατὰ τοῦτο, καθότι εἰς μὲν τὴν Ἀπόρραξιν ἔκρουον τὴν σφαῖραν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔπειτα ὑπέδρανον αὐτήν· εἰς δὲ τὴν οὐρανίαν, ἀνέριπτον τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ὅστις τὴν ἤρπαζε, πρὶν πέσῃ κατὰ γῆς, ἐνίκα. **Ὀστρακίνα.** — Οἱ παῖδες ἐχωρίζον εἰς δύο τάξεις καὶ μεταξὺ αὐτῶν κατέγραψον γραμμῆν. Εἰς δὲ τούτων, στὰς ἐν τῷ μέσῳ ἔριπτεν ὄστρακον (τοῦ ὁποίου ἐν μέρος ἦτο μαῦρον, τὸ δὲ ἄλλο λευκόν) καὶ ἔλεγε «Νῦν, ἡ ἡμέρα;» καὶ οἱ μὲν ἐπιτυχόντες τὴν πῶσιν τοῦ ὄστρακου ἐδίωκον, οἱ δὲ ἄλλοι ἔφευγον. Ὁ δὲ συλληφθεὶς ἐκ τῶν φευγόντων ἀντικαθίστα τὸν συλλαβόντα.

Πεντάλιθα. — Παιγνίδιον ἐν μεγάλῃ χρήσει καὶ σήμερον παρὰ τοῖς παισὶ, πεντόβολα καλούμενον. Ἐπαίζετο δὲ οὕτως: Ἐριπτοὶ πρὸς τὰ ἄνω πέντε λιθίδια, ἐπιστρέφοντα δὲ τὰ ἐδέχοντο εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς χειρός. Ἐάν δὲ δὲν ἔμενον ἐπὶ τῆς χειρός ὅλα, ἔπρεπε ν' ἀναλάβωσι τὰ πεσόντα διὰ τῶν δακτύλων, διατηροῦντες τὰ σταθέντα εἰς τὴν θέσιν των, κτλ.

Πλευστοβόλινα. — Τὸ παιγνίδιον τοῦτο ἐπαίζετο οὐ μόνον μὲ τοὺς κύβους, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἀστραγάλους, τοὺς ὁποίους ἔταττον κατὰ σειράν καὶ ὁ περισσοτέρους κτυπήσας ἐνίκα.

Σκινθάριζιν. — Παιγνίδιον ἢ ἀστείουτης μέχρι σήμερον γινόμενη. Συνίστατο δὲ εἰς τὸ νὰ κτυπᾷ ὁ εἰς τὴν βίνα τοῦ ἄλλου μὲ τὸν δάκτυλον. Σήμερον καλεῖται Μυτιὰ, Σκορδομυτιὰ.

Σχοινοφιλίνα. — Ἐπαίζετο οὕτως: Τὰ παιδιά ἐκάθητο κυκλωτέρως καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν, ἔχον σχοινίον, τὸ ἔθετε κρυφίως ὀπισθεν ἄλλου τινος, καὶ ἐάν μὲν ἐκεῖνο δὲν ἐννόει, ὁ θέσας τὸ ἐκτύπα περιτρέξαν τὸν κύκλον, ἐάν δὲ ἐννόει αὐτὸ ἐκτύπα τὸν τιθέντα. Σήμερον δὲ καλεῖται στρουμπος.

Τρόπα. — Παιγνίδιον ἄχρι τοῦ νῦν σωζόμενον, γουβίτσες λεγόμενον. Ἐπαίζετο δὲ τὸ πάλαί ὡς καὶ τὴν σήμερον.

Τραγοδίφσις. — Παιγνίδιον γελοιῶδες, παιζόμενον οὕτως: Ἐριπτοὶ δακτυλίδιον ἢ ἄλλο τι εἰς τὸν πυθμένα ἀγγείου γεμάτου πρυγῆς (καταπάτι τοῦ κρασιού) ἔπειτα ἔδενον ὀπίσω τὰς χεῖρας ἐνός, ὅστις ἔκρυπτε διὰ νὰ τὸ λάβῃ μὲ τὰ χεῖλη. Τοῦτο γίνεται καὶ τὴν σήμερον.

Χαλκίνα ἢ Χαλκισμός. — Εἶδος παιγνιδίου συνισταμένου εἰς τὸ νὰ σταματήσῃ τις ὄρθιον μὲ τὸ δάκτυλόν του περιστρεφόμενον χαλκοῦν νόμισμα πρὶν πέσῃ.

Χυτρίνα. — Ἐπαίζετο οὕτως: Καθήμενός τις (ὁ λεγόμενος διὰ τοῦτο χύτρα) εἰς τὸ μέσον προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ κανένα τῶν ἄλλων οἱ ὁποῖοι περιστρεφόμενοι τὸν ἐκτύπον. Ὅν τινα δὲ συνελάμβανεν ἐκεῖνος ἐκάθητο ἀντ' αὐτοῦ.

Ὠμιλλία. — Ἐπαίζετο οὕτως: Περιέγραφον κύκλον, καὶ ἔριπτον εἰς αὐτὸν καρύδια ἢ ἀστραγάλους, καὶ οὔτινος ὁ ἀστράγαλος ἢ τὸ καρύδιον ἴστατο ἐν τῷ κύκλῳ ἐνίκα. N. H. O.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ

Ἴσως δὲν εἶναι κοινῶς γνωστὸν ἀλλὰ τοῦτο γνωρίζει ἡμῖν ὁ Σουητόνιος ὅτι ὁ πρῶτος ἀρχισυντάκτης τοῦ πρώτου ἡμερησίου φύλλου ἦτον ὁ Ἰούλιος Καίσαρ. Δὲν λέγει βεβαίως ὁ Σουητόνιος ὅτι ὁ Ἰούλιος ἠνοῖξεν γραφεῖον ἐν τῷ ἀριστοκρατικῷ περιβάλλῳ τοῦ ὄρους Παλατίνου, ἢ ὅτι ἐνεφορεῖτο τοῦτο πράττων ἐκ κερδοσκοπικῶν λόγων.

Ἴσως ἡ ἀρχαιότερα ὑπόνοια περὶ κανονικῆς ἐφημερίδος ἦτο σειρά τις δημοσιευμένη ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἱερέων τῆς Ῥώμης καὶ περιορίζετο εἰς δύο τάξεις πληροφοριῶν—καταγραφή γεννήσεων καὶ θανάτων καὶ εἰδοποιήσεις περὶ τῆς λήψεως τῆς ἀνδρικῆς τιθένου «loga virilis» ἐν πάσαις ταῖς περιστάσεσι ταύταις σημαντικὰ τέλη ἐπληρόντο εἰς τὰ ταμεία τῶν ναῶν τῶν ἀφιερωμένων εἰς τὴν Ἥραν, τὴν Ἀφροδίτην κτλ. Ὁ αὐτοκράτωρ Αὐγουστος, διὰ λόγον ἀγνωστον ἔτι, ἀπηγορεύσε τὴν δημοσίευσιν τοῦ πρώτου εἶδους τῆς ἀναγγελίας ἀλλ' ἐξήκολούθησε τὴν δευτέραν.

Ὁ Στέφανος Πίγιος ἐκ τῶν Κάτω Χωρῶν, ἐν ἔτει 1599, ὅστις ἐδημοσίευσεν Χρονικὰ τῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους, παρέχει ἡμῖν δείγματα τινὰ τῶν ἀρχαίων τούτων φύλλων τῶν εἰδήσεων, προσθέτων ὅτι ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν παρ' ἄλλων.

Ὅτι καὶ ἕτερα φύλλα ὑπῆρχον πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς Ἐφημερίδος τοῦ Καίσαρος συνάγεται ἐκ παρατηρήσεως ἐν ἐνὶ τῶν λόγων τοῦ Κικέρωνος—ἐν ᾧ λέγει αὐτὰ «δημοσίους πίνακας» «tabulae publicae». Οὗτοι πιθανῶς ἦσαν εἶδος τι ἐκθέσεως τῶν συζητήσεων τῆς Γερουσίας τὸ πολυάριθμον σῶμα τῆς ὁποίας τὸ τσαῦτα σπουδαῖα καὶ σοβαρὰ ἀντικείμενα ἐπιλαμβανόμενον δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ χωρὶς τῆς αὐτῆς τινος ἐκθέσεως.

Ὁ Θεῖος Ἰούλιος ἐγίνωσκε, ὡς ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων, ὅτι καθαρῶς κοινοβουλευτικὴ ἐφημερίς δημοσιευομένη μὲ τὸ κύρος τῆς ἀρχῆς καὶ κατὰ συνέπειαν παραλειπούσης πᾶν ὅτι τὸ κοινὸν πλεῖστον ἐπεθύμει νὰ γινώσκῃ, δυσκόλως θὰ ἱκανοποιεῖ τὴν περιέργειαν τοῦτο. Ἀφ' ἐτέρου ὅμως δὲν δύναται τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἀπαρέσκει εἰς τὸ πνεῦμα ἀπολυτόφρονος κυβερνήσεως τὰ διαβουλίαι αὐτῆς δημοσίως ν' ἀποκαλύπτωνται. Ὅθ' ἐσκέφθη δὲ ὅτι τὰ τερατὰ θέματα τὰ ὁποῖα τὰ τυχαῖα συμβάντα μεγαλοπόλεως παρέχουσι εἰσὶν

ἥκιστα ἐπιζήμια, μάλιστα δὲ εἶναι τοιαῦτα ὥστε ν' ἀποσπῶσιν τὴν προσοχὴν τῶν πολιτῶν ἀπὸ τῆς ἐπιμελοῦς ἐρεύνης τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων.

Πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς ἰδέας ταύτης, ὅθεν ὁ ἀθάνατος Καίσαρ ἐψηφίσαστο τὴν καθίδρυσιν δημοσιεύματος τὸ ὅποιον νὰ συνδυάζῃ διδασκαλίαν καὶ τέρψιν, καὶ συναμα νὰ ἀναφέρῃ τὰς πράξεις τοῦ λαοῦ καὶ τῶν κυβερνητῶν αὐτοῦ. Ἴσως διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἐκεῖνος ἐπήνεγκεν θανάσιμον κτύπημα κατὰ τῶν ἀριστοκρατικῶν τάσεων τῆς Ῥώμης.

Μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τῶν αὐτοκρατορικῶν ἡμερησίων Νέων (Ὁ Καίσαρ ἐκάλεε τὴν ἐφημερίδα ταύτην *Acta Diurna*). Αἱ σελίδες αὐτῆς ἀνεφέροντο παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἱστορικῶν καὶ οἱ ῥήτορες παρέπεμπον εἰς αὐτὰς ὡς αὐθεντίαν τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἐδύνατο νὰ ἀμφισβητήσῃ. Ὁ Τάκιτος λέγει ἡμῖν (χρον. βιβλ. 16) ὅτι μετὰ μεγάλης ἐθεωρεῖτο περιεργίας καὶ ἀνησυχίας ὑπὸ τοῦ στρατοῦ, καὶ τῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν ἐν γένει· οὐδὲν θαυμαστόν, διότι πρὸς τὴν ἀφήγησιν τῶν σοβαροτέρων πράξεων τῆς κυβερνήσεως, τὰ ἡμερησία Νέα τοῦ Καίσαρος παρεῖχον τοῖς ἀναγνώσταις πληροφορίας περὶ πάντων τῶν ἀξιοσημειωτῶν συμβάντων τῆς ἐπταλόφου πόλεως, περὶ τῶν ἐν αὐτῇ δικῶν, ποινῶν, ἐκλογῶν, οἰκοδομῶν, θυσιῶν, θαυμάτων, θανάτων, συμβαμάτων, κτλ. Οἱ ὑπὸ τὸν Καίσαρα συντάκται (*actuarii*) ἦσαν δραστήριοι καὶ νοήμονες ἄνδρες. Πρόσθετος ἐγγύσιμος αὐθεντικότητος ἦτο καὶ αὐτὴ, ὅτι οἱ ἀνώτατοι τοῦ Κράτους λειτουργοὶ ἐνήργουν ὡς συντάκται ὑπεύθυνοι ὑπὸ τὸν Καίσαρα, καὶ νυθύνοντο περὶ τῆς ἀληθείας πάσης ἐν τῇ ἐφημερίδι καταχρῆζομένης εἰδήσεως.

Ἡ ἡμερησία ἐκδοσις. (διότι δὲν ὑπῆρχεν καὶ ἐσπερινὴ ἢ δευτέρα ἐκδοσις) δὲν ἦτον ἴση διὰ λόγους ἰσχυροῦς, πρὸς τὰς ἐκδόσεις τὰς σημερινὰς. Τὰ «*Acta Diurna*» δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ διακηρύξωσι μετὰ συγγνωστῆς ἀγαλλιᾶσεως ὅτι ἡ κυκλοφορία αὐτῶν κατὰ τὴν δεῖνα ἡμέραν ὑπερέβαινε τὰς 117,000 ἀντιτύπων! Ἴσως δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἐάν εἴπομεν ὅτι ἡ κυκλοφορία τῆς ἐφημερίδος τοῦ Καίσαρος περιορίζετο μόνον εἰς 15 ἕως 20 ἀντίτυπα. Ἐκ τούτων ἐν ἐτίθετο ἐν τοῖς ἀρχείοις, ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῆς Βλευθερίας. Τὰ λοιπὰ ἀφοῦ περιήρχοντο τὴν πόλιν, εὑρισκόν τὴν ὁδὸν αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν πειναλέων νεοθηρῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἐνθα ἐκυκλοφόρου μετὰ ταχύτητος ἥτις, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὀλίγους ἄφινε Ῥωμαίους ἀναπτύξας τινος καὶ θέσεως ἐπὶ μακρὸν ἀγνωσύντας τί συνέβαινε ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ κόσμου.

Μανθάνομεν ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κικέρωνος, ὅτι μικρὰ τις Ἐφημερίς, περιέχουσα τὰ διάφορα τελούμενα παιγνίδια, ὑπῆρχεν ἤδη ἐν Ῥώμῃ. Περὶ ταύτης ὁ Κικέρων δὲν λαλεῖ λίαν εὐλαβῶς. Ἐνῶ ἦτο διοικητὴς τῆς Κιλικίας, ἐζήτησε παρὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ Κοιλίου νὰ παρέχῃ αὐτῷ τὰ νέα τῆς Ῥώμης. Ὁ Κοίλιος εἶπε νομίζων ὅτι ἡ διάνοια τοῦ φίλου του ἐδέετο ἀνακουφίσεως, ἢ ἴσως ἀπλῶς ποθῶν νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ

ἔργον ὅσον τὸ δυνατόν τελειότερον, ἐνέκλεισεν, ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἐπιστολῇ, εἶδος τι ἡμερολογίου τῶν συμβαινόντων ἐν τῇ πόλει ἀλλὰ τοσοῦτον χυδαίου χαρακτῆρος ὥστε ὁ Κικέρων λίαν δυσαρεστηθεὶς, σπεύδει ν' ἀπαντήσῃ:

«Τί νομίζεις ὅτι σοῦ ἀφῆκα τὴν φροντίδα νὰ με σκοτίζῃς μὲ διηγήσεις παιγνιδίων καὶ ἀγώνων τῶν θηριομάχων, ἀναβολῶν τῶν δικαστηρίων, καὶ ὁμοίων ἄλλων ἀθρῶν, περὶ ὧν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατελῶν, οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ μοι ὁμιλήσῃ; Ἐκ σοῦ, ὦ Κοίλιε, περιμένω πολιτικὴν σκιαγραφὴν τῆς καταστάσεως τῆς πολιτείας—οὐχὶ δὲ ἐφημερίδα οἷα ἡ τοῦ *Chrestus*!»

Αἱ ἐξῆς περιεκτικαὶ δύνανται νὰ δώσωσι ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ εἶδους καὶ τοῦ τρόπου τῶν ἀναγγελιῶν.

Ἀπὸ κτ. Ῥώμης 586 πέμπτη Καλενδῶν Ἀπριλίου. Ὁ ὑπάτος Αἰμίλιος ἐστεμμένος δάφνη προσέφερε θυσίαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἡ γερουσία συνῆλθε εἰς τὴν *Curia Hostilia* περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν, ἢ ἐψηφίσε διάταγμα καθ' ὃ οἱ πραιτορες πρέπει νὰ ἐκδίδωσιν ἀπόφασιν κατὰ τὰ ἐδίκτα, ἅτινα εἶχον διανεκῆ ἰσχύν».

Ἐτὴ τετάρτη Καλενδῶν Ἀπριλίου Ἐβρόντησε. (Ἴσως φαντασθῆ τις ὅτι ἡ πληροφορία αὕτη ἦν περιττὴ ἀλλὰ τοῦ Διὸς αἱ ἐνέργειαι συνήθως ἐμνημονεύοντο). «Σήμερον ὁ Μάρκος Σκάπολα κατηγορήθη διὰ πράξιν βίας, ἐνώπιον τοῦ Καίου Βαβίου, πραιτορος. Δεκαπέντε ἐκ τῶν δικαστῶν ἦσαν ὑπὲρ τῆς καταδίκης καὶ τριάκοντα τρεῖς ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς τῆς δίκης.»

Ἐτὴ τρίτη Καλενδῶν Ἀπριλίου. Ἐβρεξε λίθους ἐκ τοῦ ὄρους Βικεντίου. «Συμπλοκὴ συνέβη ἐν οἰνοπωλείῳ, παρὰ τὸ ὄρος Ἀλβαν, καθ' ἣν ὁ οἰνοπώλης ἐπικινδύνως ἐπληρώθη.»

Ὁ ἀγορανόμος Τερτίνιος ἐπέβαλε πρόστιμον κατὰ τῶν κρεπωπῶν ὡς πωλούντων κρέας μὴ ἐπιβεωρηθὲν παρὰ τῶν ἐπιτηρητῶν τῆς ἀγορᾶς. Τὸ πρόστιμον θέλει χρησιμεύσει πρὸς οἰκοδόμησιν ναοῦ εἰς τιμὴν τῆς Θεᾶς Τέλους.

Ὁ Πρόστουμος, τριβούνος, ἔπεμψεν διαταγὴν εἰς τὸν ὑπατον, ἵνα μὴ συγκαλέσῃ τὴν Γερουσίαν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἀλλὰ τοῦ τριβούνου Δεκίμου, ἀκυρώσαντος τὴν διαταγὴν, ἡ ὑπόθεσις δὲν προσῆθι περαιτέρω».

Αἱ Λατινικαὶ ἑορταὶ ἐτελέσθησαν. Θυσία ἐτελέσθη ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἀλβαν, καὶ ὠμὸν κρέας διενεμήθη εἰς τὸν λαόν».

Ἀπὸ κτ. Ἐξερράγη ἐπὶ τοῦ ὄρους Κοιλίου. Δύο οἰκίαι πλουσίων καὶ πέντε ἕτεραι ἐκάησαν μέχρι θεμελιῶν, τέσσαρες δὲ ὑπέστησαν ζημίαις».

Ὁ Δαμίφων ὁ διάσημος πειρατής, ὁ ὑπὸ τοῦ Λυκινίου Νέρβα συλληφθεὶς, ἐθυσιάσθη».

Ἡ ἐρυθρὰ σημαία ἀνεπετάσθη ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου, καὶ οἱ ὑπατοὶ ὑπεχρέωσαν τοὺς νεανίας οἵτινες κατεγράφησαν διὰ τὸν Μακεδονικὸν πόλεμον νὰ δώσωσιν νέον ὄρκον ἐπὶ τοῦ Πεδίου τοῦ Ἀρεως».

Ἐκ κτ. Ἀπρ. Ὁ Παῦλος ὁ ὑπάτος, καὶ ὁ Κν. Ὁ-

κτάβιος, ὁ πραιτωρ, ἐξήλθον εἰς Μακεδονίαν, ἐνδεδυ-
μένοι πολυεμικὴν στολήν».

«Ἡ κηδεὶα τῆς Μαρκίας ἐτελέσθη, μετὰ μεγαλει-
τέρας πομπῆς εἰκότων ἢ ἀκολουθείας πενθούτων».
(Ἡ παρατήρησις αὕτη εἶναι δικτικὴ καὶ κακώτροπος).

«Ὁ Ποντίφης Σεμπρόνιος, διεκκήρυξε τὰ Μαγαλίσια
δράματα, πρὸς τιμὴν τῆς Σιβήλης». (ἀκολουθεῖ).

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ μὴν οὗτος ἑνατος τοῦ ἡμετέρου ἔτους εἰς τὸ
Λατινικὸν μηνολόγιον ἐκαλεῖτο *September*, ἀπὸ *Sep-
tem*, ἑπτὰ, καὶ *imber* βροχῆ· φυλάττει ἀκόμη τὸ ἐξ
ἀρχῆς δοθὲν εἰς αὐτὸν ἐπωνύμιον. Δι' ὀλίγον καιρὸν
ἐκαλεῖτο Γερμανικὸς, Ἀντωνίνος, Ἐρκοῦλος καὶ Τά-
κιτος, ὀνόματα διαφόρων αὐτοκρατόρων, οἵτινες ἤθε-
λαν νὰ τιμηθῶσι τάχα ὡς ὁ Ἰούλιος καὶ Αὐγούστος
Καῖσαρ. Ἀλλὰ δὲν ἐξηκολούθησεν ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον
ἡ ὑπόληψις των ὥστε ἡ καινὴ ὀνομασία νὰ στερεωθῇ
ἀπὸ τὴν συνήθειαν, καὶ ὁ μὴν ἐπανῆλθε εἰς τὸ παλαιὸν
τοῦ ὀνομα.

Ὁ μὴν Σεπτέμβριος μετὰ τὸν Μάϊον εἶναι ὁ ὡραι-
ότερος τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους καὶ τούτου ἕνεκα εἰκο-
νίζεται δι' ὡραίου νεανίου περικυκλωμένου ἀπὸ
στάχους καὶ φύλλα ἀμπέλου, καὶ κρατοῦντος ζυγὸν
εἰς τὰς ῥωμαλέας καὶ νεαρὰς χεῖρας του, διότι εἰς
τὰς 11—12 τοῦ μηνὸς τούτου ἐμβαίνει ὁ ἥλιος εἰς
τὸ σημεῖον τοῦ Ζυγοῦ.

Κατὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν συνέπιπτε καὶ τῶν
ἀρχαίων ὁ Μεταγεῖτνιων, μὴν καθ' ὃν καὶ οἱ προπά-
τορες μας παραιτοῦντες τοὺς ἀγρούς των καὶ τὰ
ἀγροκ ἠπιά των, ἐπανήρχοντο εἰς τὰς χειμερινὰς ἐστίας
των καὶ ἐποίουν τὰ μεταγεῖτνιά των ἡλασσον δηλ.
κατοικίας καὶ ἐντεῦθεν γείτοννας.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ὁ Ὀκτώβριος εἶναι ὁ δέκατος μὴν τῶν νεωτέρων
καλενδαρίων καὶ ὁ ὄγδοος τοῦ τοῦ Ῥωμύλου τοῦ
ὀποίου τὸ ἔτος διηρεῖτο εἰς 10 μῆνας. Ὀνομάσθη
october octo imbrium (ὄγδοος τῶν βροχῶν), διότι
κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἀρχοῦνται αἱ μετὰ τὴν ἰσημε-
ριαν καταιγίδες.

Ὁ Ὀκτώβριος εἶναι ἐν τῇ φύσει εἰκὼν τοῦ θανά-
του, ὅπως ὁ Μάϊος τῆς ζωῆς· διὰ τοῦτο οἱ ἀρχαῖοι
κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἐώρταζον τὴν μνήμην τῶν
ἀποθανόντων φίλων καὶ συγγενῶν. Οἱ Αἰγύπτιοι οἱ
ἀντὶ λέξεων μεταχειρίζομενοι εἰκόνας ὅπως παρα-
στήσωσι τοὺς δύο τούτων ἀντιθέτους μῆνας εἰκόνιζον
τὸν μὲν Μάϊον διὰ παιδοῦ παιδὸς ἐστεμμένου με
ἄνθη καὶ κρατοῦντος στεφάνου, τὸν δὲ ἀντιστοι-
χοῦντα εἰς τὸν Ὀκτώβριον μῆνα δι' ἀνδρὸς κρατοῦν-
τος ξηρὸν κλάδον.

Ἐν τοῖς ἡμετέροις καλενδαρίοις ὁ Ὀκτώβριος πα-
ρίσταται ὡς νεανίας ἐστεμμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν

καὶ τὰ στήθη με κλήμα ἀμπέλου καὶ εἰς τὴν χεῖρα
ἔχων κρατῆρα μεστὸν ἀκράτου. Ἡ ὠραία αὐτοῦ κε-
φαλή κλίνει ἐπὶ τοῦ ἐτέρου τῶν ὤμων, οἱ ὀφθαλμοί
του ἐκφράζουσιν ἠδὲ υπάθειαν. . . . ἀλλ' ὁ δειλαῖος ἀγ-
νοεῖ ὅτι κἀθηται ἐπὶ σκορπίου (τὸ ζώδιον ἔστι τοῦ
μηνός). — Θαυμαστὴ ἀλληγορία τοῦ Ὀκτωβρίου!
Εἰκονίζει τὰς προσκαιροὺς τῆς ζωῆς ἡδονὰς καὶ ἀτο-
λαύσεις εἰς τὰς ὁποίας παραδιδόμενος ὁ ἄφρων, δὲν
βλέπει ὅποιον δηλητήριον ὑποκρύπτουσιν. Ν.Π.Θ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

* * * Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἰταλίας καταγίνεται πρὸς κρίσι-
συνα διαρρυθμίσειν τῆς διαχειρίσεως τῶν φιλανθρωπικῶν ἰ-
δρυμάτων ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ. Ὡς παράδειγμα κακῆς δια-
χειρίσεως ἀναφέρει ἐφημερίς τις ὅτι τὰ φιλανθρωπικὰ κα-
ταστήματα τῆς Νεαπόλεως ἔχουσι περιουσίαν ἐν συνόλῳ
123,829,000 φράγ. ὣν ἡ ἔτησια πρόσδος ἀνέρχεται εἰς
1,100,000 φρ. Ἐκ τῆς πρόσδου ταύτης 1,628,000 φράγ.
δαπανῶνται εἰς μόνον τὴν διαχείρισιν τῶν καταστημάτων
τούτων καὶ 1,802,000 φρ. εἰς διαφόρους φόρους, ἀπομένου-
σι δὲ μόνον 3,326,000 φρ. ὅπως δαπανῶνται διὰ τοὺς ἐν-
δεεῖς.

* * * Ὁ λιμὸς ἐν Ἀρμενίᾳ ἐξακολουθεῖ ἐπιτείνόμενος. Ἐν
μόνῳ τῷ Βάν 10,000 ἄνθρωποι στεροῦνται τροφῆς, ἐνδυμά-
των καὶ σπόρου πρὸς φύτευσιν τῶν ἀγρῶν των.

* * * Ἡ διάστημα αἰδοῦς Πάττη τὰ προσέγγε- ἔτος ἀνεδέ-
χθη τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μεταθῇ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὅπως
δώσῃ ἐκεῖ μουσικὰς συμφωνίας ἐπὶ 18 μῆνας. ἀντὶ τοῦ πο-
σοῦ 3,000,000 φρ. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς περιόδου ταύτης
θέλει παῦσει τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος.

* * * Ἡ Καλιφορνία ἔχει ἑτοιμὸν πρὸς ἐξαγωγήν ἐφέτος
27,000,000 κοιλὰ σίτου.

* * * Κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη μετηνῆστυσαν εἰς τὰς
Ἡν. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς 2,818,177 πρόσωπα.

* * * Κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος συνέδησαν 1037 ναυάγια ἐξ
οὗ προῆλθεν ἀπώλεια περιουσίας 4,500,000 λιρῶν στερ-
λινῶν.

* * * Ἡ ἐν Βιέννῃ Γεωγραφικὴ Ἑταιρία ἀπεφάτισε νὰ ἀ-
ποστείλῃ τὸν Δρ. Χοβοῦβ ὅπως ἀνερευνησῇ οὗτος τὴν Ἀ-
φορικὴν διατρέχων αὐτὴν καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ μῆκος ἤτοι
ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος μέχρι τῆς Αἰγύ-
πτου. Ἡ δαπάνη τῆς ἐκδρομῆς ἀνελεύσεται εἰς 150,000 φρ.

* * * Κατ' ἐπίσημον στατιστικὴν τῆς Ἰταλικῆς κυβερνή-
σεως ὑπῆρχον ἐν Ἰταλίᾳ 692 ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια ἐν
οἷς ἐδιδάσκοντο 37,015 μαθηταί.

* * * Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἐν Κύπρῳ καταβάλλει πολ-
λὰς προσπάθειάς πρὸς καταστροφὴν τῆς μαστιχοῦσης τὴν
γεωργίαν ἀκρίδος ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ. Ἡ κυβέρνησις ἐξέδοτο
διαταγὴν καθ' ἣν ἕκαστος κάτοικος ὑπεχρεώθη νὰ ἀποστεί-
λῃ εἰς τὴν ἀστυνομίαν ὀκτὼ ὀκάδας ὤων ἀκρίδος. Πολλὰ
χιλιάδες ὀκάδες ὤων ἀποστέλλονται οὕτω καθ' ἑκάστην καὶ
καταστρέφονται.

* * * Ὁ λόρδος Βήσκονφειλδ γράφει νέον μυθιστόρημα
κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατ' ἀνάγκην πολιτικῆς αὐτοῦ ἀνα-
παύλας, ἔχον τίτλον «Ὁ Ἐνδυμίων».

* * * Γαλλικὴ τις ἐφημερίς δημοσιεύει τὸ ἐξῆς: «Ἐσχά-
τως τὸ προσκήνιον νέου τινὸς θεάτρου ἐν Παρίσι ἐπεκο-
σμήθη δι' εἰκόνας ἐν ἣ παρίσταται ὁ μουσικοδιδάσκαλος
Βέρδης νρώγων σα λά τ α ν. . . ἴσως τοὺς συναδέλφους
του».